

PASTOR
S.
GREGO

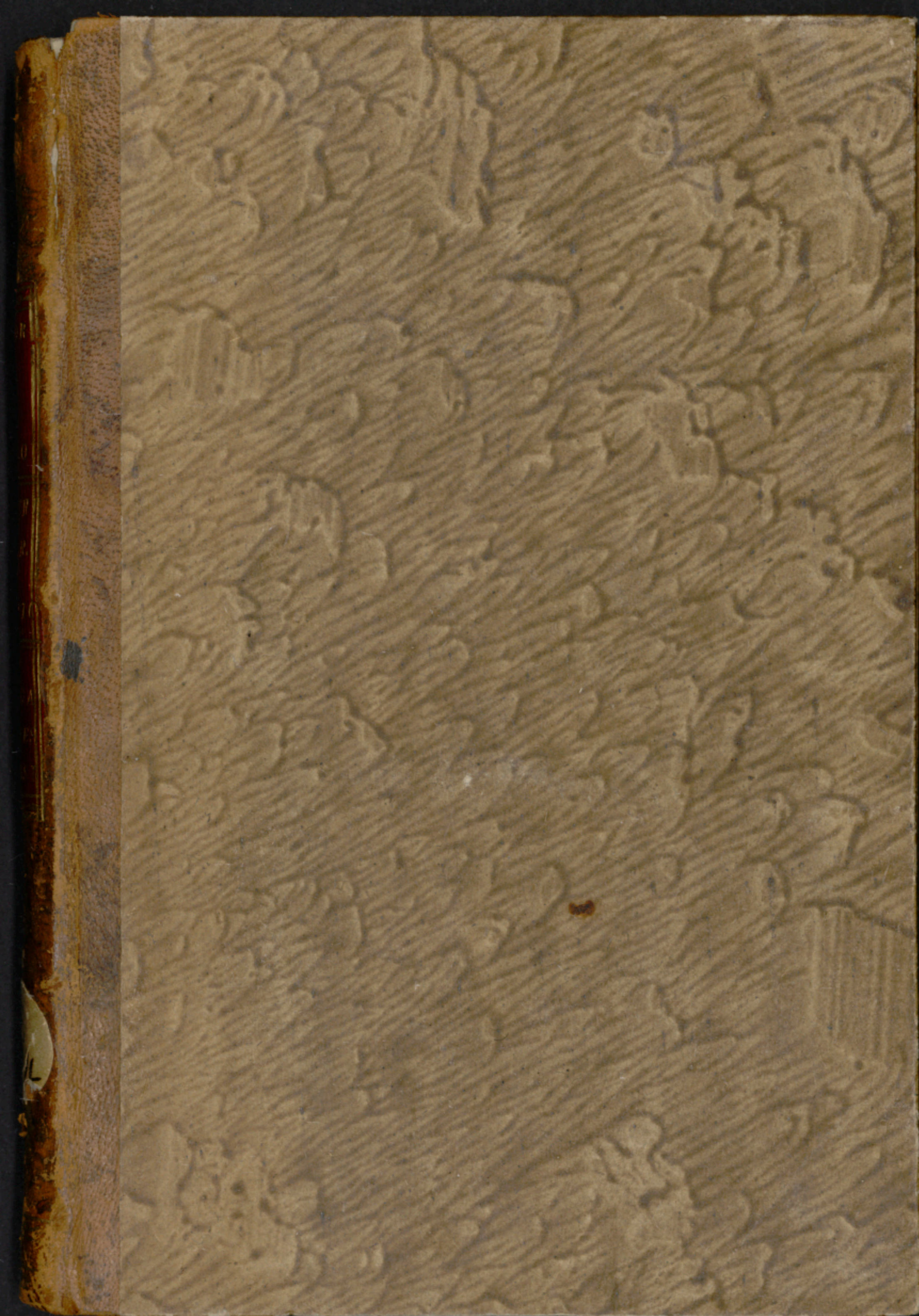
CONPEN
DIVIN.
OFFICIO

DE
DEDICA
ECCLES
PARIS

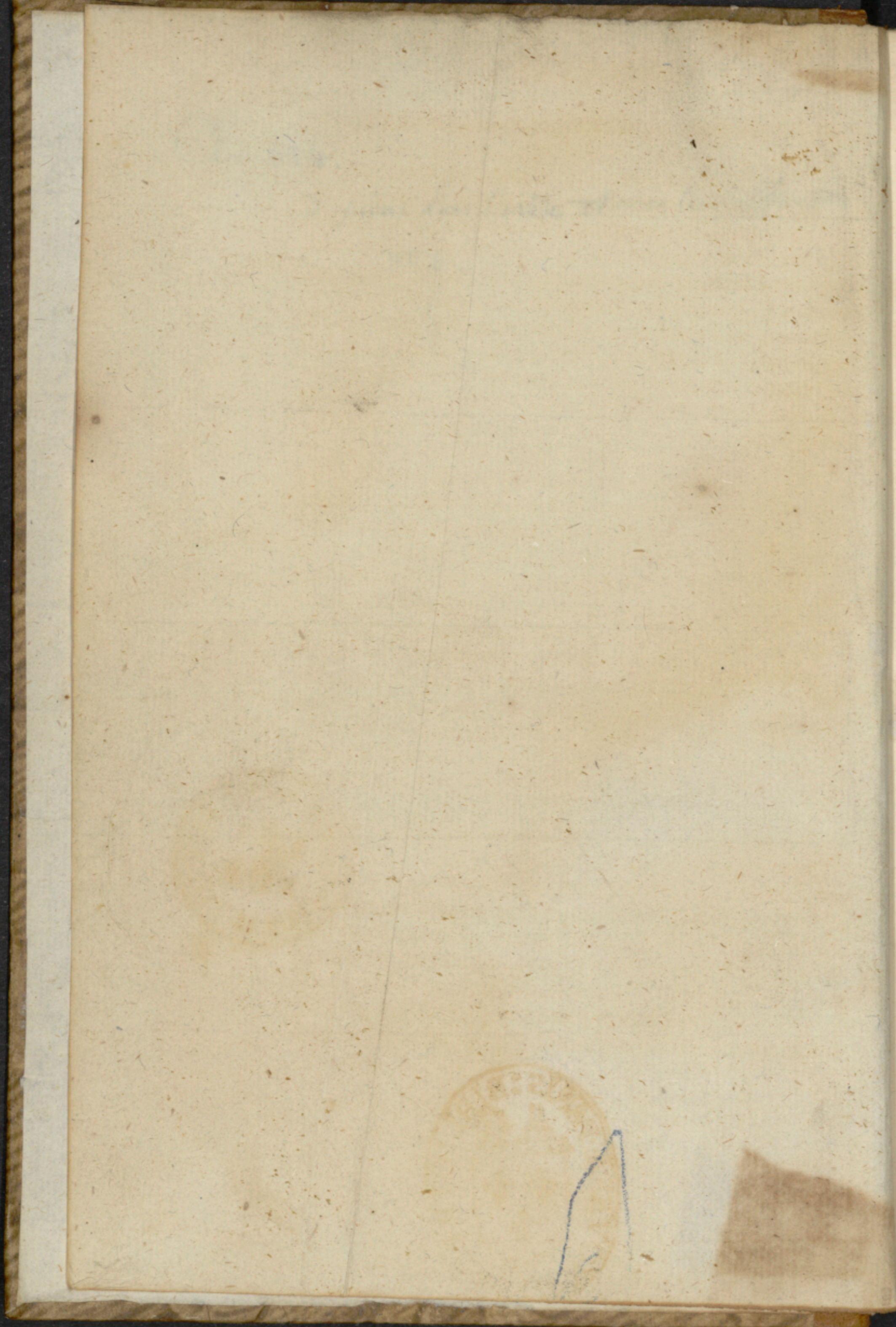

3 pièces dans l'ordre et avec les chiffres suiv:

nos 4
7
3

¶ De dedicatione ecclesie Parisiensis.

euerendo in xpo patri/ dño Joãni/ di
uina miseratione parisiẽsi epo Suus
ioãnes le munerat quodã scholasticꝰ
sociꝰ/et iã feliciter in xpo filiꝰ capelle
regie schole frãcie vulgo nauarre cõcẽ
toꝛ modicus. ac scholasticus theolo//
gus Honorem:et vestre benedictionis consecutionem
Quod mee pusillitati videtur de eccl'ie vestre dedicatiõe
vel cõsecratione:de qua vltimis diebꝰ vite sue plurimũ
angebat̃ p̱decessoꝛ vester/eccl'iasticis etiã officiis deuotꝰ
et circa ea speculatoꝛ sedulus: bono q̃dẽ zelo volẽs eam
dedicare et cõsecrare: cũ modico meo iudicio nõ deceat
aut expediat: sed et aliarũ quarũcũq͡z/in q̃bus sacra ian
tea cũ plenitudine cõtẽta/diuinaq͡z officia celebꝛata fuere
pꝛesertiq͡z tũ ad aliqua sctificãdi ritũ infirmare cõtẽdẽs:
quibꝰ argumẽtis cõmoueoꝛ vestre dignitati hisce sacris
actis vel actibus iugiter isudãti pꝛomodulo et sub coꝛre
ctione idicare dignũ duxi Nostis enĩ q̃ ab ineũte etate/
eccl'ie eccl'iasticisq͡z officiis deditus/ hãc michi nõ meis
meritis poꝛcionẽ substãtie/erogauit dñs:diuidẽs singu
lis pꝛout vult: vt post liberaliũ artiũ vna p̱ceptas disci
plinas/cõsociis/his ad theoꝛicã diuine sapiẽtie/illis ad
moꝛalẽ quã exhoꝛtatoꝛiã dicũt se cõferẽtibus:ceteris xpo
ad sacroꝝ canonũ temata/vel iperatoꝝ instituta/aliis
vero ad p̱suasoꝛiã quã oꝛatoꝛiã volũt/ceterarũ ve artiũ
cõuolãtibus exercitia: circa eccl'iam eiusq͡z sacra officia
oꝛdinãda/cõponẽda vel reparãda me trãstuli:et cõtuli.
Poꝛtionẽ quidẽ substantie bonã/nec ceteris minus di
gnã arbitratus/ideoq͡z cũ gratiarũ actione susceptam/
ne toꝛpẽtis serui moꝛe talẽti in sudario repositiõe multa

plectar: volo si possũ vsurã repẽdere. De ipsius auxilio cõfisus: qui dixit. Ecce ego vobiscũ sũ oibus dieb⁹. De vestra eciã oli cognita ⁊ inolita benignitate suffult⁹: ac sub vestra atq̃ eccl'ie correctõe decurrẽs: caritate quidẽ adaperire/alloq̃/vel balbutire veritatẽ/vel creditã/vel estimatã cõpulsus: vel ꝓ mea eruditõe seu istructione/ questionẽ more dyaletico/quẽ oli vna didicim⁹: ideoq̃ inculto cõponã. ⁊ iuxta eruditionẽ quã ꝯtulit altissim⁹: ad eã respõdere et satisfacere satagã: facile a vobis quẽ feliciter dedit deus potẽtẽ/paratũq̃ oi poscenti rationẽ reddere: qđ sic ꝑ me resolutũ fuerit (si min⁹ rite sẽsero) dissoluẽdũ atq̃ irritandũ Felix/ꝓsperũ/gratũq̃ sibi faciat de⁹ iniũctũ vobis officiũ ac ministeriũ. Amen.

Utrum ecclesia vel basilica

parisiẽsis/fuerit xpiãiter q̃nq̃ ab epo/vel alias iuxta morẽ tp̃is/sic rite cõsecrata: ac ꝑinde deo ac sacris eius dicata vel dedicata: q̃ nulla deiceps egeat cõsecratione Et videt̃ q̃ nõ. q2 nõ apparẽt ibi cruces i certis limitib⁹ nec celebrat̃ dies ãniuersarius dedicatiõis ei⁹: nec irregistrat̃ kalẽdario: q̃ tñ xpiãiter fierẽt et contingerẽt: si esset rite dedicata vel ꝯsecrata. Et ꝯfirmat̃ q2 ꝯformiter ad iura/dicit magister rõalis diuinoꝝ officioꝝ/tractatu primo/vbi de dedicatione tractat/ q̃ sũt aliq̃ eccl'ie dedicate non ꝯsecrate: cuiusmodi videt̃ esse eccl'ia parisiẽsis scti germani ãtissidiorẽn/et ꝯsil'es. in q̃b⁹ non apparent signa p̃dicta: nec celebrat̃ dies dedicatiõis ãniuersari⁹ In oppositũ arguit̃: q2 ibi astat iugis sacrosc̃ti dñici corporis p̃ñtia. sil'q̃ oia cũ plenitudie sacra agũt̃. laudesq̃ et p̃ces sicut in ceteris ecclesiis ꝯsecratis psallũtur ⁊ decãtant̃. q̃ xpiãiter non fierẽt aut ꝯtingerẽt: si non esset consecrata: seu rite ꝑ hisce opibus sc̃tificata. Sed et in

codicillis eccl'ie/de die āniuersario ipsius dedicationis celebrando abunde reperitur. vt infra dicetur.

Pro responsione notādum est: q de oi iure/ et in oi lege/ loc⁹ ātea pphan⁹ seu cōis/ sit eccl'ia: altare: vas calicis. et sīlia. priusq̄ deo et sacris eius applicētur vel dedicētur: idiget emūdatione/ sctifi catōe/ vel qd celebriori noie cēset ꝯsecratione. Qd de oi iure: non videt indigē pbatōe. satis eni i ipsa hois itelli gētia puto clarestē. Qd etiā quodāmodo pbatū videt: q2 i oi lege Nā primo in lege iudeoꝝ/ q moyses/ iubēte dño sibi tabernaculū pfecerit: ipsumq̄ cū altari et vasis sctificauerit. q postmodū etiā ipso pcipiēte salomon/ si bi tēplū edificauerit atq̄ dedicauerit. q deīde postq̄ de captiuitatib⁹/in terrā suā iudei sūt reuersi/ pphanatū a gētib⁹ tēplū sctificauerint vel recōciliauerint: nemo q̄ veteris istrumēti seriē vidit: ābigit. In lege aūt gētiū/ q more suo pphano/ diis suis ifaustis/ tēpla sctificarēt vel putarēt: hystorie eoꝝ/ ac singulariter valerii maximi hystoriaꝝ eoꝝ exaratoris ꝯpēdiosissimi adnauseā vsq̄ exuberāt Postque sigula/ vt dictū est certissime pacta/ quis ābigit dū btissimi martyres sauinian⁹ et potēcian⁹ senonas/ dionisius cū sociis hāc vrbē vulgatā luteciam parisioꝝ/ et ceteri suas puincias aduentarūt: more suo/ si non tam āplo vel exten so/ quia clam et cū paucis fide libus/ propter gentiliū exosorum incussum timorem/ lo ca modica latenter sibi concessa/ adiuratione demonis/ inuocatione sancte trinitatis vel nominis christi/ ma-nuū impositione/ signo crucis consignātes/ sacro dein de osculo et turificatione impensa/ vel horum aliqui-bus/ ac demum suo more celebratis missarum solen-

nijs/ac deinde eorum successores sctificauerint vel cōsecra
uerint: vt sic cōsecrata/nulla deinceps adueniente solē
niori cōsecratiōe/crescētibus videlicet officijs et cerimo
nijs denuo sctificari idigeāt vel debeāt? An quādū btissi
mus presul noster et martyr dñi dionisius/basilicā beate
marie de cāpis extra muros/vel sci stephani de gressib⁹
seu alias/ aqua gregoriana ñ aspsit. alphabetū fortasse
grecū et latinū i cinere nō ipressit: chrismate nō inūxit: et
alia post modū adinuēta nō adiecit: et sitr eius et aliorū
successores in succedētibus basilicis/mime vel min⁹ de
cēter sctificauerūt: vt iā iterato more nostro sctificari in
digeāt aut debeāt: ibiqz imprimis adiurari demones vt
portas tollāt: quasi adhuc illic inhabitātes/ et māsionē
cōtinuā facientes? Nā licet sctificacio loci/sit de oi iure
precipue diuino vt dictū est: modus tamē faciēdi/seu ea
que ibi agunt/sūt de iure positiuo. nā nichil de his adeo
reuelatū vel indicatū est. Cui etiā loco/si nulla vnqz pro
causa dedicatiōis vel cōsecrationis/finalis hoc est ad fi
nē cōsecratōis/sctificatio vel benedictio fuit adiecta: ex
ipsis tamen ordinatis et ordinarijs actionibus/ et quoti
dianis sacrificijs/q̄ ibi a tot diebus et ānis sunt ipensa:
credi possit vel debeat ad cōdignum sctificatus vel cōse
cratus. Nēpe q̄d aliud extant quotidiana q̄ illic celebrāt
et celebrata sūt exercitia: nisi laudes/orationes/postu
lationes/iuocationes/exorcizationes/hostiū visibiliū et
inuisibiliū adiuratōes/ vnctionū/panis/aque/cere/at
qz cereorum/thuris/cinerū/vue noue vel fructuū nouorum
suis tpibus bñdictiōes/aque hmōi aspsiones/ sacri cir
cuitus seu cū iubilo pcessiones/et sacra dñici corporis et
sanguinis sacrificia: q̄ oia vel aliqua/ et nō alia nisi pau
ca/vt puta alphabeti in cinere ipressio/ et crucis dñice in
parietibus cū chrismate iūctio agūtur et celebrātur? Si
vas calicis nō cōsecratū a psule/ad sacros dñici corpis

et sanguinis vsus vel ꝯtinētiā/ multis iā diebus erroꝛe
applicatū/ nō vltra ꝯsecrat̄ vel ꝯsecrādū cēset: cur non a
sit̄ eccl̄ia vel basilica/ iugi sacrosc̄ti coꝛpis ꝛ sāguis cete
roꝛūq; sacroꝝ cū plenitudine ꝯtinētie/ diuinisq; laudib⁹ ꝛ
sacrificiis tanto tp̄e applicata sit̄r cēsebit̄ ꝯsecrata: Cū
ipsa etiā aqua bn̄dicta/ qua p̄ꝛius i sua ꝯstructiōe/ in isti
tutiōe videlicet p̄ꝛimi lapidis/ ꝛ bn̄dictiōe ei⁹ ac fūdamē
toꝝ ꝑ circuitu/ ac demū moꝛe cimiterii ablutiōe (quod a
multis auditu ac fieri ꝯperi nec tamē in libꝛis pontificū
rep̄it̄) cū exoꝛcismis ꝛ sacris iuocatiōib⁹/ ablutus est lo
cus ille: alioq̄n nō rite sepelirent̄ illic coꝛpa fideliū. esset
q; sāctioꝛ locus cimiteriū q̄ eccl̄ia: qđ certis exoꝛcizatōi
bus obsecratōib⁹ atq; ablutōib⁹ sc̄tificatur p̄ꝛiusq; tale
esse cēseat̄. Et q̄ foꝛtassis ablutio/ cū his q̄ illic aguntur:
fuit qn̄q; sufficiēs eccl̄ie ꝯsecratio vel sc̄tificatio reputa
ta: quaq; aqua indies/ ac p̄cipue quolz die dn̄ico ꝑgirū
asꝑgit̄: habeat sc̄dm fidē (si a deo in nr̄is oꝛōib⁹ coib⁹ q̄
ad salutē ꝑtinēt exaudiri credim⁹: q̄ dixit si q̄d petieritis
patrē in noīe meo dabit vobis. io. xvi. vt ex tenoꝛe ipius
bn̄dictionis ꝯstat) a loco vbi asꝑsa fuerit ꝑtātē effugādi
inimicū: explātādiq; et eradicādi cū suis āgelis aposta
ticis: Sic ꝛ multe oꝛōnes in eādē sniam ꝯcoꝛdāt: vt illa
que stati seq̄t̄. Exaudi nos dn̄e sc̄tē pater omp̄s eterne
deus. et mittere dignare sc̄tm̄ āgelū tuū de celis: q̄ custo
diat. ꝛc. Sic et sequēs. Omipotēs sēpiterne de⁹ edifica
toꝛ ꝛ custos ierusalē ciuitatis sup̄ne custodi. ꝛc. vt sit in
ea domiciliū incolūitatis ꝛ pacis. Sic ꝛ illa q̄ de reliq̄is
canit̄. Propiciare q̄s dn̄e nobis famulis tuis ꝑ sc̄tōꝝ
tuoꝝ. ꝛc. vt eoꝝ pia intercessione ab oībus semꝑ ꝓtega
mur aduersis Quare magis in partem affirmatiuam q̄
s. ipsa ecclesia sedet cetere cōsimiles consecrate sint p̄ꝛe
sens videtur tendere notabile.

¶ Ex quo etiam correlarie inferri potest: quod ab exordio ecclesie, tres admi[n]ius fuerunt ipsius consecrationes seu consecrandi ritus vel mores. Primus in ipso exordio: quando ipsi primi patres prenominati, et ceteri suas provincias advenientes certa in illis loca, deo consecraverunt: et dedicaverunt. Et hic dissimiliter eorum consecrandi ritus extitit: vt mutato nomine dei sui falsi. vel deorum suorum infaustorum, quos quotidie instinctu demonis ad iveniebant: et quos nuper coluerant, in nomine christi vel sancte trinitatis, celebratis deinde suo more novis missarum solenniis, modicis quidem in quantitate, magnis in virtute: cetera omnia more pristo gentili. s. quo etiam ipsi pontifices ordinati atque consecrati extiterant: perficerent. Ec que sunt hac consecratione consecrate ecclesie vel etiam que eis successerunt: propter quidem honorem et meritum tantorum patrum, qui vt in pluribus pro christo sanguinem suum fuderunt: et nos in eius fide iniciaverunt: non censentur reconsecrande: sed cum dicitur quod sunt a beato dionisio, et sic in aliis provinciis a suo apostolo consecrate: ibi tamen sit arrestum similiter: quamvis in illis vt accepi dies anniversarius dedicationis (qui ignoratur) non celebretur. Opportunissime tamen celebrari videretur post festivitatem ipsius apostoli. nec propter hoc quod ignoratur dies: a celebratione huiusmodi abstinendum. Secundus modus vel ritus, qui huic dissimiliter successit: fuit priusquam ecclesia edificaretur, affixio signi crucis in loco vbi precipuum altare debuit erigi, cum invocatione dei, aspersione aque benedicte, et deprecatione vt inde discedant maligni spiritus. benedictio etiam primarii lapidis cum affixione eius per episcopum, aspersione aque benedicte, letaniis et obsecrationibus circa fundamenta vel horum aliqua vt in libris pontificum continetur. ac demum vt dictum est ecclesia constructa priusquam illic sacra agatur et celebrentur more cimiterii ablutio et exorcizatio. quod tamen vt dictum

est in libris pontificũ nõ reperitur. Uideturq̀ʒ id supple
uisse vsus vel ratio recta/iudicans ad minus more cimi
terii locũ esse sanctificandũ: priusq̀ʒ sacra cũ plenitudie
illic condantur ꝛ agãtur. et fideliũ corpora sepeliantur.
Et que fortasse quãdoqʒ visa est a patribus vt dictũ est
(priusq̀ʒ videlicet sacris vnctionibus moris esset inun//
gere corpora inanimata) sufficiens consecratio: vt illic
absqʒ alia sanctificatione/sacra conderentur. agerẽtur.
et corpora fideliũ inhumarentur Nam vt fide credimꝰ:
per aspersionem aque benedicte/ demones effugãtur.
deus per nostras intercessiones ꝛ inuocationes illic assi
stere creditur. sicqʒ sibi acceptus locus esse cẽsetur. Ue
rum succedentibus temporibus/crescentibus officiis ꝛ
cerimoniis/successit simul amplior seu copiosior conse//
crandi ritus: vt videlicet locus deo dedicãdus/aqua nõ
tãtum cum sale/sed cum vino simul et cinere exorcizata
intus et extra per girum ablueretur: insuper alphabe//
to greco et latino in cinere per longum et transuersum
impresso insigniretur: demũ sacro chrismate cũ crucis
impositione in certis limitibus/ adiũctis luminaribus
sanctificaretur. Sunt preterea nõnulle ecclesie/adeo/
vt fertur miraculose/hoc est per quedam signa exterio//
ra dedicate. vt ecclesie sancti dionisii/ sancti petri viui
extra muros senonis. et cappella beate marie iuxta ec//
clesiam. sancti mauri de fossatis prope parisium/ et alie
per orbem. Sic ecclesia carnotensis/ per apparitionem
beate virginis/ q̄ sibi esset accepta indicantis/ dedicata
creditur. Itaqʒ super tribus primis ritibus/opportuna
questio oritur: que totam de dedicatiõe ecclesiarum ma
teriam contingere videtur. Utrum videlicet ecclesie pri
mo ritu sãctificate/debeãt secũdo: et que scđo an tercio:
vt oĩmodam perfectionem vel debitam consequantur.

Et videtur semp saluo meliori iudicio: et sub correctiōe loquēdo/ vt debitā pfectionē hoc est sibi necessariā con// sequātur: nō esse necesse. imo vt supra dictū est nō debe refieri: p̄serti q̄tū ad illā ptē de adiuratōe demonis vel demonū: qui iādudū p illic ppetrata exisse credunt. Sic nec ablutiōes vel aspsiones: si vt credit q̄n̄q3 celebrate sunt: iterāde videtur. Nō eni in istis (vt vult predictus magister rōnalis) iterādū est sacramētū: nisi pollute cē serētur. Ut aūt oiodā pfectionē cōsequātur: videtur tā tū in crucib9/ p̄missis iuxta discretionē pōtificis aliq̄b9 obsecrationibus/ debere vel posse sacro chrismate iūgi

His itaq3 suppositis: simul

et quibusdā ex codicillis ipsius eccl'ie parisiēsis/ de sua dedicatiōe vel cōsecratione collectis/ sicut vltimo argu mēto promisi: q̄ stati duce deo manifestabūtur: ad ppo sitā q̄stionē respondet: q eccl'ia parisiēsis/ extat ab ep̄o vel alias sic aliquo p̄dictoꝝ modoꝝ ꝯsecrata: deoq3 pin de ac sacris eius dedicata: q nulla alia īdiget sctificatōe vel cōsecratione. Patet ex dictis ampliusq3 patebit ex stati dicēdis. Dicit aūt ab ep̄o vel alias. q2 p concilium cartaginēse phibitū extitit: ne ab alio q̄3 ep̄o eccl'ia cōse craret. quod fortasse antea fiebat. vt testat p̄fatus mgr rōnalis. vbi de dedicatione tractat. Et ad argumēta in oppositū. Ad primū cū dr: q nō apparēt ibi cruces i cer tis limitibus/ sicut in eccl'iis consecratis: dr q non fuit moris antiq̄ vel ātiquoꝝ hoc facē. sicq3 nec pinde sacrū chrisma apponere. vt patet i eccl'iis btē genouefe i mōte parisio: beati germani extra muros ⁊ dicti scti mauri de fossatis. Que cū cēseāt dedicate vel ꝯsecrate. q2 videl3 i eis celebrat dies āniuersari9 dedicatōis eaꝝ. cū octabis nulle tn̄ ibi apparēt cruces: aut eaꝝ vestigia corā q̄bus

luminaria accēdantur. Sic in eccl'iis collegiatis ꝛ secu
laribus btē marie de salis claustro eccl'ie bituricē/ ꝛ me
dii monasterii ciuitate biturica/ in q̄bus siꝑliter p̄dicta fe
stiuitas cū octabis celebraꝛ: nec adsūt ibi cruces aut ve
stigia. Ad aliud qđ obiciꝛ: ꝙ nō celebraꝛ ibi dies āniuer
sarius dedicatiōis: nec kalēdario irregistraꝛ. dr̄ siꝑliter
ꝙ non fuit moris vniuersaliter hoc facere: vel ignauia
seu desidia tūc viuētiū/ vel ꝑpter nō ꝑpinata q̄bꝰ debē
tur stipēdia: omissus est: vel ichoatꝰ aliq̄n tādē omissus
est celebrari. Nā solēnitates p̄serti in eccl'iis cathedrali
bus/ sūt magni laboris ꝛ ip̄ēse. ideoq꜒ difficilis istitutio
nis. Recusauit eni tūc fortasse dn̄s ep̄s facere officiū ꝑ
pter ꝑpetuā sui ꝛ successoꝝ obligationē. tū ꝑpter ipēsā
quā debet facere i talibꝰ solēnitatibꝰ: ꝛ suo tp̄e accepta
re noluit. Cātor siꝑliter: ꝛ q̄ habēt officia in illis ꝑficere.
Socii etiā eccl'ie/ seu p̄cipue obsequētes/ q̄ portāt pōdꝰ
diei et estus/ q̄sierūt sibi stipēdia seu distributōes ad au
geri. Capiceuꝰ ꝑ lūiari/ matricularii ꝑ pulsatiōe/ et ce
teris obsequiis expetierūt emolumētū: alias nō mistra
turi. nec adfuit q̄ ea donatiōe fūdaret: ipsi celebritati de
uotionē adiiciēs: cū plurime a paucis diebꝰ sint istitute
fortasse minus opportune vel decētes festiuitates. Ma
tutinū officiū/ sed ꝛ cetera officia sūt ꝑlixiora et magni
laboris. dimittamꝰ dixit q̄libet res sicut sūt. Nā ꝛ ea vel
aliqua eoꝝ/ īpedierūt nostris diebꝰ/ ne ip̄a de qua agiꝛ
celebritas/ i eccl'ia bituricēsi/ vsq꜒ tūc modici tātū dupli
more/ forsitā propter causas supradictas celebrata: sug
gerēte semel recolēde memorie/ reuerēdissimo in xp̄o pa
tre dn̄o iohāne cognomēto cordis/ circa vltimos dies vi
te sue solēniter celebrari attētata: seq̄nti āno ob aliquas
impēsarū p̄dictaꝝ/ incohoata cōtinuareꝛ: sed stati ad pri
mū statum rediret. Et que forsitā vel alia causa quam

ignoramus ipedierũt: ne in ipsa eccl'ia parisiẽsi cũ suffi ciẽter (vt seqtur) videat̃ cõsecrata celebraretur. Nã in legẽdario eccl'ie/ stati post legẽdã sancti dionisii/ ita iscri bit̃ ꝑ rubrica. In dedicatiõe eccl'ie beate marie. Stetit aũt salomon. ꝛc. et seqtur legẽda valde ãpla etiã ꝑ oct. Videt̃qꝫ istitut⁹ dies/ crastinus crastini sãcti dionisii: per hoc ꝙ stati post p̃dictã legẽdã sequitur rubrica. In natali beati luce euãgeliste q̃ est in octabis dedicationis Et signãtur tãtũ sex lectiones antiqua signatura. post quas seqtur rubrica. Eodẽ die tres vltimas lectiões fa cere de dedicatione debes: quas reqres retro in expõne Non est arbor bona. more q̃dem illo ãtiquo. Presũitur aũt eccl'ia ꝯsecrata: qñ de hoc aliqua scriptura apparet. vel in istrumẽto dotatõis: vel in libro eccl'ie. de ꝯsecra. dne. i. Solẽnitates. Et intellige tales ꝓbationes semi plenas sufficere: vbi nõ esset de hoc contẽtio: per quam tolleretur ista probatio Extra. E. ꝓposuisti. ꝛ de adul teriis significasti. Nõ est aũt de hoc contẽtio. seu inop positũ ratio. tantũ non vsus celebrãdi festiuitatẽ. quare ꝛc Ubi notãdũ est: ꝙ nullã ibi facit mẽciõnẽ de crucib⁹: seu apparẽtia earũ. Verũ insuper et exabũdãti/ in libro singulariũ institutionũ eccl'ie qui martirologiũ dr̃: assi gnatur nũerus cereoꝝ: qui debẽt ardere in ipsa dedica tõis solẽnitate. In codicillo etiã matricularioꝝ habet̃: ꝙ debeãt adornare eccl'iam: sicut in festis dñice natiui tatis ꝛ resurrectiõis. Que videtur argumẽta ꝓbabilia ꝙ cõsecrata sit. tãtũqꝫ desit vsus vel exercitiũ celebrãdi festiuitatẽ. Vel vt quidã de eccl'ia michi vocaliter retu lerũt: ideo non celebrat̃ ne ipsũ festũ cũ octabis ipediat octabas sancti dionisii. Quod salua pace non videtur causa sufficiens interimẽdi tam necessariam solẽnitatẽ quia saltem celebretur sine octabis festiuitas. quod ta-

men non reor faciendum. sed hoc dixerim vt de duobus malis/ peius abiiciatur. Nam in antiqua lege/ vt notat prefatus dominus rationalis: solum festum dedicationis habebat octabas. pasca vero et pentecostes/ septem tantũ diebus celebrabantur. Ad vltimũ quod obicitur ꝙ magister rationalis conformiter ad iura/ dicit ꝙ sunt alique ecclesie dedicate non cõsecrate: cuiusmodi videntur esse ecclesie in quibus non apparent cruces in locis debitis: nec celebratur dies ãniuersarius. Respõdetur. ꝙ sane intelligendum est: quod hic in iure cauet. Nam de iure naturali imo de omni iure omne locatnm debet suo loco congruere: et se conformare. Nec eniȝ in eadem aula recũbit rex: et ministri eius. alioꝗ aromate conditur stratum regis/ et ministrorum eius. Videtur itaꝗ salua pace habere quandam dissonantiam et implicationem cõtra dictionis vel oppõnis: ꝙ locus ad sacra vniuersaliter vel in sua plenitudine recipiẽda ⁊ tractanda dedicetur vel applicetur: et non sit plene consecratus. peior ~~quia~~ error (quia cum idustria vel sciẽtia) errore applicationis vasis calicis non consecrati ad sacra recipiẽda/ de quo superius tactum est. Itaꝗ sic interpretandum videtur. (vel alias vt alteri videbitur.) nec iam erubescimus sine lege loqui. vbi lex non reperit et esse oportet: vt ecclesia non consecrata/ fuerit quandoꝗ ad quedam tantum sacra recipienda et tractanda instituta et nõ vniuersaliter ad oĩa sicut cõsecrata. Alioquin qd ꝑuillegii vel ꝓrogatiue habebit consecrata sup nõ cõsecratã: sponsa sup affidatã? Que aũt fuerint illa sacra tolerata et que non: estimo a iure quandoꝗ vel consuetudine moderatũ: iam vero cõfusũ. vt sine diferẽtia/ errore vel consuetudine/ omnia vbiꝗ recipiãtur: et

agãtur. Que verissi͞l'iter fuit causa tãte dilatõis ⁊ quasi insperate vel sine spe ꝯsecratõis earũ/cũ his q̃ ĩfra dicẽtur. Jd aũt modico meo iudicio ab illis resecatũ puto: vt ĩ illis nõ iugiter assisteret sacrosc͞ti dñici corpis p͞ntia: sicut ĩ ꝯsecratis. tãtũq; ĩ trãsitu: sicut ĩ oratoriis seu capellis presulũ principũ ⁊ alias p͞uilegiatoꝝ sacra agerẽt Postmodũ x͞po crescẽtib⁹ eccl'ie ꝯstitutionib⁹ ⁊ cerimoniis/ꝯstitutio mi͞strat͞ois sacramẽtoꝝ fidelib⁹ ⁊ hoc mũdo trãsituris videt͞ legẽ fecisse: vt ĩ oĩb⁹ eccl'iis prochialib⁹ consecratis oĩa sacra recipent͞ et agẽntur. ac singulariter sacramẽtũ eukaristie ꝑpetuo cõsisteret. Quibus se eq̃parantes/⁊ cõsi͞l'i p͞uilegio gaudere vise sibi digne catedrales/⁊ q̃ collegiate appellant͞: tã cõsecrate q̃ non cõsecrate. si͞l'iter habere voluerũt. Cuius dicti ꝓbabilitas apparet: q̃ ĩ ordinario eccl'ie nedũ parisiẽsis s; etiã pluriũ vt cõstat intuẽti feria q̃nta ĩ cena dñi habet͞ ĩ ordinario missalis ꝙ hac die cõsecrãt͞ due hostie. quaꝝ vna ĩ diẽ seq̃ntẽ reseruatur. qd̓ iã nulli⁹ est necessitatis vel vt michi videt͞ cõdecẽtie: cũ ĩ sacrario abũdẽt: Ex quo pat; ꝙ tũc nõ esset moris/iugiter in eccl'ia catedrali assistere dñici corporis p͞ntiã. Unde igit͞ tãta dilatio/hm͞oĩ tam ample cõsecrationis necessarie vel nõ necessarie ꝓcesserit: preter causam que dicta est: clarũ videtur argumentum. quia iste cõsecrandi ritus est magni laboris: et alicuius impẽse. et non facile inuenti sunt pontifices (q̃ fortasse non quesiti aut stipulati/ex incuria canonicoꝝ rectorum seu curatorum vel curantium seu parrochianorum: estimantiũ non esse opus/vel necessarium) qui id perfecerint. Cum si est necessarium: videatur multũ simile huic: ꝙ sicut dicunt doctores sacramentum confirmationis esse de necessitate salutis: sic ꝙ contemptus est peccatum mortale: sic tanta dilatio in ecclesiis

precipue maiorib⁹ sui muneris cōsecrationis suscipiēdi vbi adsūt q̄ legē nouerūt: sitq3 q̄ ideo ꝑpetuo vel tādiu ānuo officio dedicatiōis quod est de ordinario careāt: videt esse reatui ꝓximū. sicut scriptū est. Declinātes in obligationes adducet dn̄s cū operantibus iniq̄tatē. Videt nanq3 inter se habere magnā sititudinē: vt ablutiones illic iādudū celebrate/baptismi/ista aūt cōsecratio cōfirmationis typū gerat. Videtq3 insup salua pace/q̄dā deformitas: q̄ hec ecc̄lia minor in dignitate sit cōsecrata: et diē ānuū celebret solēnē ⁊ festiuū: illa vero sibi ꝓxima et multo maior vel dignior/nō. nec ꝓinde celebret. Quocirca si q̄n̄q3 in spū sctō cōgregat ecc̄lia: videt circa hoc sessionē atq3 institutionē ꝓ remedio faciēdā: vt vel oēs ecc̄lie/ vsq3 modo vocate nō cōsecrate vel nō dedicate/ pleno illo ritu in libro pōtificū descripto/ vel illo supius moderato/infra tēpus assignādū sctificēt ⁊ cōsecrētur: et que a modo de nouo edificabuntur: priusq̄ illic sacra cōdātur ⁊ agātur: debito illo ⁊ pleno ritu supradicto sctificētur. Vel iuxta edictū prefati reuerēdissimi in xp̄o patris bituricēsis/in cerimonialibus ⁊ agēdis pōtificalib⁹ eruditissimi in sua diocesi institutū/in antiq̄s ecclesiis/ ex ibidē vsq3 modo sacris pactis/loca rite sctificata arbitrātis/vt quodāmodo demonstratū est: iāiā vbiq3 diē ānuū assignandū dedicatiōis festiuū celebrēt: aut alias ꝓuideatur. Ne v3 ꝑpetuo lāguere videātur. sueq3 cōsecratiōis munus expectatū vel nō expectatū/ expectādū vel nō expectādū/ꝑpetuo expectare videātur. dignaq3 iam deo officia ac sacrificia dignasq3 laudes ac iubilos reddāt. Nā ip3 dedicatōis officiū/extat multū deuotū: christianeq3 religiōis edificatiuū: q2 videl3 sacramētoꝝ ac mysterioꝝ fidei ac p̄cipue despōsationis xp̄i ⁊ ecclesie cōtētiuū ac exp̄ssiuū. inq3 suis cāticis venustū ac spiritali melodia refertū. Qđ vt fiat: psallat videlicet vbiq3 et

decãtet:me ɔpulit hec pauca describere: ɔpto a multis sacerdotibꝰ ꝛ eccłiaꝝ mistris:ꝙ plurimũ desiderãt ꝓpt ea vel aliqua eoꝝ q̃ dicta sũt illõ psallere ꝛ decãtare. Quatinꝰ eccłie/q̃ sũt vniꝰ celestis pr̃is filie ꝛ spõse: i hac sua pegrinatiõe/ad illã supnã ꝛ celestẽ ierusalẽ matrẽ suã vna ꝓgẽtes ꝛ pegrinãtes:dignũ sue despõsatiõis vnaies spõso decãtẽt cãticũ nouũ ãte eiꝰ tronũ: dicẽtes ꝙ notũ fecit i eis dñs salutare suũ. Placuit itaqꝫ ꝓ re et de re ipa aliqua cãtica iserere. Cãticũ de dedicatione.

Jerusalem et syon filie cetus oĩs celestis curie. melos pãgat iugis leticie alleluya. Xp̃s eni despõsat hodie. matrẽ nostrã norma iusticie. quã de lacu traxit misie eccłiam. Jn spũs dei clemẽtia. sponsa spõsi letat gr̃a. a reginis laudũ cũ gł'ia felix dicta. Dos vt dat crescit leticia. q̃ dos quãta triplex potẽtia. celũ tã gẽs terras ꝛ stigia potẽtia Mira loquar sꝫ sanũ credere federatũ tã largo mũere. de ꝓprio ꝓduxit latere deꝰ hõ Foraret vt sic eccłia. figurat i pari gł'ia. ade costis forãt feia hostis eua Eua fuit nouerca posteris. hec est mater electi generis. vite portꝰ asillũ misis. ꝛ tutela Pulcra potẽs ꝑtu mirabilis. vt luna sol fulget spectabilis. plus acie multo terribilis ordiata. Multiplex est singularis vna gñalis ꝛ idiuidua. oĩs cui sexꝰ sił' vna parit turmas Hec signata iordanis fluctibꝰ. hec ꝙuenit a terre finibꝰ sciam audire cominꝰ. salomonis. Sic tipicis descripta sẽsibꝰ. nuptiaꝝ iduta vestibꝰ. celi ꝑest hodie ciuibꝰ. xp̃o iũcta O solẽne festũ leticie. quo vnit xp̃s ecc̃ie. i qua nr̃e salutis nuptie figurãt. dr̃ ter. Cetꝰ felix dulce ɔuiuiũ. lapsis ibi dat solatiũ. desꝑatis offert spaciũ respirandi Justis ide soluũt ꝑmia. ãgłoꝝ nouãtur gaudia. leta nimis quos facit gr̃a caritatis. Ab eťno fons sapie. ituitu

soli⁹ grē. sic puidit i rerū serie. hec futura xp̄s ergo nos suis nuptiis. recreatos veris deliciis. interesse faciat so ciis electoꝝ. Amen. Aliud canticum.

Rex salomon fecit templū.

cuius instar et exēplū. christus et ecclesia. Huius hic est imperator. fundamentum et fundator. mediāte gratia. Quadri tēpli fundamēta. marmora sunt instrumenta. parietū paria. Candēs flos est castitatis. lapis quadr⁹ in prelatis. virtus ⁊ ꝯstātia. Lōgitudo latitudo tēpliqꝫ sublimitas. Intellecta fide recta. sūt fides spes caritas Sed tres ptes sunt in tēplo. trinitatis sub exēplo. ima sūma media Ima signāt viuos cūctos. ⁊ scd'a iā defūctos rediuiuos tertia. Sexagenos q̄que p se. sed et ptes vni uerse habēt lati cubitos. Harū triū tres ꝯuēt⁹. trinitati dāt ꝯcēt⁹ vnitati debitos. Tēpli cult⁹ extat mult⁹. cyna momus odor dom⁹. myrra stactis casia. Que bonoꝝ de cus moꝝ. atqꝫ bonos p̄cū sonos. sunt significantia. In hac casa cūcta vasa. sūt ex auro. de thesauro. p̄electo pe nit⁹ Nā mgrōs ⁊ mīstros. decet doctos ⁊ excoctos igne scti spūs Sic ex bonis salomonis. q̄ rex dauid p̄parauit fiunt edificia. Nā i lignis rex isignis iuuit tyri. cui⁹ viri tractāt edificia. Nā ex gēte iudeisqꝫ. sicut tēplū ab vtris qꝫ ꝯdit eccl'ia. Xp̄e q̄ hāc ⁊ hos vnis. lapis huic ⁊ his cois tibi laus et gloria. Amen. Aliud canticum.

Quam dilecta tabernacula

domini virtutum et atria. Quam dilecti architecti tuta edificia. Que non mouent. immo fouēt: ventus flumen pluuia. Quā decora fundamēta. p concinna sacramēta. vmbre p̄currētia. Latus ade dormiētis. euam fudit in manētis copule primordia. Archam ligno fabricatā noe seruat illibatā. per mūdi diluuiū Prole sera tandē feta.

anus sarra ridet leta. nostrũ lactans gaudiũ. Seruus bibit q̃ legat (i. mittit). et camelus adaquat ex rebecce ydria. Hec inaures ⁊ armillas aptat sibi vt p illas. viro fiat cõgrua. Synagoga supplãtatur a iacob dũ deuagatur nimis freta littere. Lippã lyam latẽt multa. q̃bus videns rachel fulta pari nubit federe. In biuio tegens nuda. geminos parit ex iuda. tamar diu vidua. Hic moy// ses a puella. dum se lauat in fiscella repitur cirpea Hic mas agnus imolatur quo israel saciatur eius tutus sanguine. Hic trãsit rubens vnda egyptios sub profunda obruens voragine. Hic est vrna mãna plena hic mandata legis dena. sed in archa federis. Hic sũt edis ornamẽta. hic aaron indumenta. q̃ p̃cedit poderis. Hic vrias viduatur bersabee sublimat. sedis cõsors regie. Hec regi varietate. vestis astat deaurate. sic ⁊ regũ filie. Huc venit austri regina salomonis quã diuina cõdit sapientia Hec est nigra sed formosa. myrra ⁊ thure fumosa virga pigmẽtaria. Hec futura que figura obumbrauit. figurauit. nobis dies gracie. Iã in lecto cũ dilecto q̃escamus et psallamus. adsũt eni nuptie. Quarũ tonet iniciũ. per turbas epulantiũ. et finis p psalteriũ. Sponso millena milia. pari canãt melodia sine fine psallẽtia Alleluya.

De dedicatione ecclesie

et precipue Parisiensis questio noua, feliciter explicit. Aduisata seu excogitata atq; ordinata sacra arte multiplicari in regia schola frãcie vulgo nauarre parisii pro cõmuni vtilitate Multiplicata vero p Guidonem mercatorem apud amenissimã domũ vulgatam du champ gaillard de possessione dicte schole. Anno domini. M. cccc. iiiixx. xvi mense amenissimo Mayo.

